

بسمه تعالی

دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

گروه علوم دامی - ژنتیک و اصلاح نژاد دام

موضوع:

رابطه بین درآمد خالص نسبی عمر (RNI) با

صفات دوره اول شیرواری در سه واحد از

گاوداریهای شمال ایران

استاد راهنما:

دکتر عبدالاحد شادپرور

دکتر مصطفی معاریان

استاد مشاور:

دکتر مراد پاشا اسکندری نسب

دکتر حمید فتوحی - مهندس احمد قربانی

تحقیق و تدوین :

مفتار مهریزاده اسطخ کوهی

چکیده:

رابطه بین در آمد خالص نسبی عمر و روزانه عمر با صفات دوره اول شیرواری با استفاده از ۶۰۳۴۸ جفت رکورد شیر، وسایر اطلاعات عملکردی ۲۳۶۹ راس گاوهای هلشتاین در فاصله زمانی بیسن سالهای ۱۳۶۷ لغایت ۱۳۷۹ و آمار و اطلاعات درآمدها و هزینه های یک ساله (۱۳۷۹) سه واحد از گاوداریهای شمال کشور (سفیدرود رشت، مهدشت ساری و گاودشت ساری) مورد بررسی قرار گرفت. برای محاسبه RNI هر گاو از داده های تولیدی ان بصورت انفرادی (شیر تولیدی عمر و درصد چربی آن، طول دورات تولیدی، تعداد دفعات تلقیح مصنوعی یا طبیعی عمر، طول شیردهی دوره های اول و دوم) و داده های گله ای (درآمد هر کیلوگرم شیر با ۳/۲ درصد چربی، میانگین هزینه تغذیه دوران آبستنی، میانگین هزینه هر بار تلقیح مصنوعی، میانگین هزینه روزانه طول عمر، میانگین هزینه روزانه دوره پرورش، میانگین هزینه های تغذیه ای رشد دوره های شیرواری اول و دوم و میانگین قیمت پایه (بدو تولد) مورد استفاده قرار گرفت. تعداد زایش گاوهای این تحقیق از ۱-۵ بار بود. میانگین صفات به ترتیب برای گاوداریهای ۱، ۲ و ۳ شامل شیر تولیدی دوره ها ۵۳۲۴، ۶۵۵۴ و ۵۹۷۷ کیلو گرم، شیر روزانه عمر ۱۳/۳۲، ۱۵/۶۶ و ۱۴/۲۶ کیلوگرم، طول دوره های شیر دهی ۳۳۴، ۳۲۶ و ۳۱۹ روز، سن زایش اول ۸۹۳، ۷۸۳ و ۸۶۸ روز، طول دوران تولیدی ۱۰۹۸، ۱۰۵۲ و ۱۱۷۰ روز، در آمد خالص نسبی عمر ۲۶۰۱۷۵۶، ۷۷۳۵۱۹۷ و ۶۷۷۶۶۴۵ ریال و درآمد خالص نسبی روزانه عمر ۱۸۰-، ۶۹۴۰ و ۴۶۵۹ ریال بود. میانگین صفات اول دوره شیرواری به

ترتیب در گاوداریهای ۱، ۲ و ۳ شامل شیر تولیدی دوره ۵۴۱۱، ۶۴۳۲ و ۵۷۸۶ کیلوگرم و شیر روزانه دوره ۱۶/۱۳، ۱۹/۵۲ و ۱۷/۳۲ کیلوگرم بود. در این تحقیق همبستگی ساده بین صفات تولیدی با یکدیگر، رگرسیون ساده خطی و غیر خطی، رگرسیون چندگانه خطی و غیرخطی سود عمر و سود روزانه عمر به صفات عملکردی عمر و صفات دوره اول شیرواری بصورت کلی و به تفکیک گاوداریهای ۱، ۲ و ۳ محاسبه و مورد بررسی قرار گرفت. در میان صفات عملکردی، سود روزانه عمر و سود عمر بیشترین همبستگی با صفات دوره اول شیرواری داشتند. پیش بینی سود عمر و سود روزانه عمر هر گاو از طریق رگرسیون چند گانه غیر خطی آنها به صفات دوره اول شیرواری شامل سن زایش اول، طول شیردهی دوره اول، مجموع شیر دوره اول و میانگین شیر روزانه دوره اول دقیقی تر از سایر روشها بود. با استفاده از ضرایب رگرسیون چند گانه غیرخطی، نقاط یا دامنه بهینه جهت حداکثر نمودن سود روزانه عمر در گاوداریهای ۱، ۲ و ۳ برای طول شیردهی دوره اول به ترتیب بین ۳۰۰ الی ۵۰۰، ۲۶۰ الی ۳۳۰ و ۲۸۰ الی ۳۳۰ روز، برای مجموع شیر دوره اول به ترتیب بین ۸۰۰۰ الی ۹۰۰۰، و ۷۵۰۰ الی ۸۵۰۰ کیلو گرم و برای میانگین شیر روزانه دوره اول به ترتیب ۲۲/۵ الی ۲۵، ۲۴ الی ۲۸ و بیشتر از ۲۵ کیلوگرم مشخص گردید. در صورت رسیدن مدیریت گاوداری باین حدود انتظار می رود که سود روزانه عمر هر راس گاو حداکثر گردد.

کلمات کلیدی: سود عمر، سود روزانه عمر، طول عمر، صفات دوره اول، شیرواری گاوهای شیری

